

Kendelse

afsagt den 17. september 2010 af Vestre Landsrets 8. afdeling
(landsdommerne Marie S. Mikkelsen, Ida Skouvig og Marianne Haugaard Thomsen (kst.))
i kæresag V.L. B-0744-10.

Kærende, Tidligere Sagsøgte (Kær.)

(advokat Stefan Reinel, København)

mod

Indkærede, Tidligere Sagsøger (Indkær.)

(advokat Lars Kyhl Nielsen, Århus)

Retten i Kolding har ved kendelse af 12. marts 2010 (BS 21-2725/2009) bestemt, at :

Kær.'s påstand om afvisning eller udsættelse på udfaldet af den schweiziske ægteskabssag ikke tages til følge.

Kær. har med landsrettens tilladelse kæret byrettens kendelse og har for landsretten gentaget sin påstand om, at sagen afvises, subsidiært udsættes på udfaldet af den schweiziske ægteskabssag.

Indkær. har påstået byrettens kendelse stadfæstet.

Kæremålet er blevet behandlet mundtligt.

Det er oplyst, at Retten i Biel-Nidau, Schweiz, den 6. april 2010 har besluttet at udsætte den schweiziske ægteskabssag på en retskraftig dansk afgørelse. Afgørelsen er den 28. juli 2010 stadfæstet af Appelretten for kantonen Bern.

Kær. har bl.a. forklaret, at hun mødte **Indkær.** i Schweiz, hvor de begge arbejdede. **Indkær.** arbejdede da i et dansk firma i **By 2**. De flyttede hurtigt sammen og blev gift i Schweiz i 2000, først borgerligt, siden kirkeligt. De bosatte sig i **By 3** i Schweiz, og **Indkær.** fortsatte med at arbejde i **By 2**. De fik to børn, født i 2001 og 2004. Hun fortsatte med

at arbejde, men siden det andet barn blev født, har hun dog kun arbejdet 40 %. Det har aldrig været på tale at flytte til Danmark. **Indkær.** skiftede på et tidspunkt arbejde til et schweizisk firma.

Den 1. juni 2006 fraflyttede **Indkær.** den fælles bopæl og tog ophold i **By 2**. Bruddet skyldtes ikke, at **Indkær.** ønskede at flytte til Danmark, men blev bl.a. begrundet med, at han syntes, at hendes forældre, der også boede i **By 3**, fyldte for meget i deres ægteskab. Hun var udbrændt og havde en mellemsvær depression, og hun kunne derfor ikke flytte. Efter bruddet fik hun kontakt til en advokat, der lavede et udkast til en separationsaftale. I starten af 2007 deltog **Indkær.** i et møde med hende og hendes advokat, hvor udkastet blev drøftet, men mødet mandede alene ud i en aftale om, at **Indkær.** skulle fremlægge nogle dokumenter. Dokumenterne kom imidlertid aldrig, og 2-års datoen for samlivsophævelsen indtraf derfor, uden at der var underskrevet nogen aftale. Herefter var en skilsmisse mulig efter schweizisk ret. I august 2008 sendte hendes advokat derfor et brev til **Indkær.** med forslag til vilkår for en skilsmisse, og **Indkær.** oplyste, at han nu ville tage kontakt til en advokat. **Indkær.** vendte imidlertid ikke tilbage, og da hun – efter at hendes advokat i september 2008 forgæves havde rykket for svar – fortsat ikke hørte noget, sendte hendes advokat i januar 2009 et brev til **Indkær.** om, at hun ville gå i retten, hvis han ikke svarede inden den 26. januar 2009. Hendes advokat aftalte derefter et møde med **Indkær.'s** advokat, men mødet blev hele tiden skubbet, fordi de ventede på nogle dokumenter fra **Indkær.** **Indkær.** **■** havde nogle gange i forløbet truet med, at han ville flytte til Danmark, men hun var ikke klar over, at han mente det alvorligt, for i så fald havde hun straks søgt om skilsmisse. Den 20. juni 2009 kendte hun intet til hans plan om at flytte til Danmark. Da han weekenden efter havde børnene på samvær, nævnte han heller ikke noget derom, men sagde tværtimod:” På gensyn til august”, hvor han efter aftalen på ny skulle have samvær med børnene. Han ville indtil da tage på ferie. Den 6. juli 2009 orienterede hendes advokat hende om, at hun havde fået en fax fra Danmark, hvor der stod, at **Indkær.** var flyttet til Danmark, og at han havde søgt om skilsmisse der.

Hun har gjort alt, hvad hun kunne for at blive skilt. Af hensyn til børnene ville hun imidlertid gerne have, at det skete i venskabelighed. Hun ønsker at blive skilt i Schweiz, således at skilsmissen kan foregå efter schweizisk ret, og hun er utryk ved, hvordan det forløber, hvis skilsmissen skal finde sted i Danmark. Hun er ikke bange for at miste børnene, der gennem hele forløbet har boet hos hende, men hun er usikker på, hvad der sker med samværet. Mens **Indkær.** boede i Schweiz, så han jævnligt børnene, om end ikke så tit som hun

gerne havde set. Efter at han er flyttet til Danmark, har han kun set børnene i weekenden den 14.-15. august 2010. Han havde bedt om at få børnene i julen 2009 og i sommerferien i år, men det havde af forskellige grunde ikke kunnet lade sig gøre. Når han har rettet henvendelse til hende om samvær med børnene, har hun henvist ham til at tale med den bistandsperson, der efter schweizisk ret udpeges til at tage sig af disse spørgsmål.

Indkær. har bl.a. forklaret, at bruddet mellem ham og **Kær.** skyldtes, at svigerfamilien fyldte for meget i ægteskabet. De var i to omgange til ægteskabsrådgivning, og det var hans håb, at de kunne få løst problemerne, men det lykkedes ikke. Han så efter sin fraflytning børnene hver anden weekend, og han spurgte næsten **Kær.** hver gang, han havde børnene til samvær, om hun ønskede at blive skilt. Svaret var hver gang benægtende, idet hun oplyste, at hun ikke magtede det. Efter schweizisk ret havde hun ret til at nægte skilsmisse de første to år efter samlivsophævelsen, og han kunne derfor ikke gøre noget. Da de to år var forløbet, fik han et brev fra **Kær.'s** advokat om, at hun var indstillet på en skilsmisse under forudsætning af, at han betalte 67 % af sin løn til hende i underholdsbidrag. Det svarede til et årligt bidrag på ca. 250.000 kr. Det kunne han ikke magte økonomisk, og han fandt det derfor nødvendigt at søge bistand hos en advokat, som herefter forhandlede med **Kær.'s** advokat om en løsning. Han var ikke bekendt med, at han på daværende tidspunkt kunne bede retten om at blive skilt.

Problemerne med skilsmissesagen indebar, at han blev syg, bl.a. fik han stress, og i marts 2009 mistede han sit arbejde. Da han også havde vanskeligheder med at se børnene så meget, som han gerne ville, følte han, at han ikke længere havde noget at blive for i Schweiz, og han besluttede sig derfor til at flytte til Danmark. Da han tilmeldte sig folkeregisteret den 20. juni 2009, var det med den hensigt at blive i Danmark. Efter at have tilmeldt sig folkeregisteret i Danmark, indgav han begæringen om skilsmisse. Derefter tog han den 23. juni 2009 tilbage til Schweiz, hvor han opsagde alle sine forpligtelser, herunder lejeaftalen vedrørende sin lejlighed. Formålet med turen til Schweiz var alene at afvikle alle forpligtelser og at se børnene. Når han tilmeldte sig folkeregisteret i Danmark, inden han havde frameldt sig folkeregisteret i Schweiz, var det for at undgå at være statsløs på turen fra Schweiz til Danmark. Efter at have afviklet tingene i Schweiz vendte han tilbage til Danmark, hvor han holdt sommerferie i henholdsvis Søndervig og Blokhus. I denne periode var han til to jobsamtaler, og i august fik han besked om, at han havde fået job i et firma i **By 4**. Han havde søgt jobbene, inden han flyttede til Danmark. Han bor og arbejder fortsat i Danmark.

Kær. har til støtte for sin påstand gjort gældende, at **Indkær.** ikke havde bopæl i Danmark, da han indgav begæringen om skilsmisse til Statsforvaltningen, og at betingelsen herom i retsplejelovens § 448c, stk. 1, nr. 2, derfor ikke er opfyldt. Sagen i Schweiz har desuden forrang for den danske sag, idet sagen i Danmark først kan anses for anlagt, da retten modtog sagen fra Statsforvaltningen, jf. herved også retsplejelovens § 448 a, stk. 2.

Indkær. har til støtte for sin påstand henvist til, at han havde bopæl i Danmark, da han indgav begæringen om skilsmisse til Statsforvaltningen, og at sagen må anses for anlagt ved indgivelsen af denne begæring. Den danske sag er dermed først i tid, hvorfor den skal fremmes.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Indkær. tilmeldte sig den 20. juni 2009 folkeregisteret i Danmark og indgav umiddelbart derefter begæringen om skilsmisse til Statsforvaltningen. Han har om baggrunden for tilmeldingen forklaret, at han ønskede at tage bopæl i Danmark, idet han på baggrund af de ægteskabelige forhold og efter at have mistet sit job i Schweiz ikke længere havde nogen grund til at blive i Schweiz. Han havde inden tilmeldingen til folkeregisteret søgt arbejde i Danmark og fik kort efter tilmeldingen arbejde i Danmark. Han har siden boet og arbejdet i Danmark. Landsretten tiltræder på denne baggrund, at **Indkær.** ved tilmeldingen den 20. juni 2009 til folkeregisteret tog bopæl i Danmark. Det kan ikke ændre herved, at han umiddelbart efter tilmeldingen til folkeregisteret rejste tilbage til Schweiz, idet formålet med denne rejse – udover weekendsamvær med børnene - efter det oplyste alene var at afvikle bopælen i Schweiz, herunder opsige lejemålet og framelde sig på folkeregisteret.

Det tiltrædes endvidere, at sagen i Danmark i forhold til reglerne om litis pendens må anses for anlagt ved indgivelsen af begæringen om skilsmisse til Statsforvaltningen, idet denne fremgangsmåde er obligatorisk ved anlæggelse af en ægteskabssag i Danmark.

Det tiltrædes derfor, at sagen i Danmark fremmes.

Thi bestemmes:

Byrettens kendelse stadfæstes.

Marie S. Mikkelsen

Ida Skouvig

Marianne Haugaard Thomsen